

Ennakoäänten laskeminen

KvIk § 53

Valmistelija: hallintosihteeri Juha Rinta-Jouppi

Keskusvaalilautakunnan on vaalipäivänä pidettävässä kokouksessa, joka voidaan aloittaa aikaisintaan klo 15 tai erityisestä syystä keskusvaalilautakunnan harkinnan mukaan aikaisemminkin, kuitenkin aikaisintaan klo 12, ryhdyttävä tarkastamaan ennakoäänestyksessä annettuja hyväksytyissä vaalikuorissa olevia äänestyslippuja.

Vaalikuorten leikkaaminen auki voidaan tarvittaessa aloittaa keskusvaalilautakunnan toimesta tai valvonnassa valmistavana toimenpiteenä jo ennen varsinaisen kokouksen alkua.

Keskusvaalilautakunnan tulee pyrkiä laskemaan ennakoäännet klo 20 mennessä.

Eriytinen syy aloittaa tarkastus klo 12–15 on lähinnä ennakoäänten suuri lukumäärä.

Tarkoituksenmukaista ei ole, että myös niiden kuntien keskusvaalilautakunnissa, joissa ennakoääniä on vähän, ennakoäänten tarkastus ja laskenta aloitettaisiin jo klo 15. Näissä kunnissa ennakoäänestyksen tuloksen tiedotukselle asetettavat tavoitteet ovat saavutettavissa, vaikka ennakoäänten tarkastus ja laskenta aloitetaan jonakin myöhempänä ajankohtana ennen klo 20:ta.

Riippumatta siitä, mihin kellonaikaan tarkastus aloitetaan, keskusvaalilautakunnan tulee ehdottomasti huolehtia siitä, että kaikki mahdollisuudet tarkastuksen tietojen välittymiseen tarkastustilan ulkopuolelle ennen klo 20 tehokkaasti estetään.

Ennakoäännet lasketaan äänestysalueittain. Äänestysliput, jotka mitättöminä on jätettävä ottamatta huomioon, on erotettava eri ryhmäksi ja niiden lukumäärä laskettava. Muut äänestysliput on järjestettävä siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut äänestysliput ovat omina ryhminään. Kaikissa ryhmissä olevien äänestyslippujen lukumäärä on laskettava.

Jos keskusvaalilautakunta on vaalilain 82 §:n mukaisesti määrännyt, että äänestysalueen ennakoäännet ja vaalipäivän äännet lasketaan yhdessä tai että äänestysalueen ennakoäännet ja vaalipäivän äännet lasketaan yhdessä jonkun toisen tai joidenkin toisten äänestysalueiden ennakoäänten ja vaalipäivän äänten kanssa, yhdistämisen tuloksena kyseisessä äänestysalueessa tai äänestysalueissa ei muo-

dostu lainkaan ennakkoäänestyksen tulosta, vaan ainoastaan vaalipäivän äänestyksen tulos. Tuloslaskentajärjestelmässä ja tilastoissa äänestysalueiden kaikki äänet tallennetaan vaalipäivän ääniksi.

Äänestyslipun mitättömyysperusteet on säädetty vaalilain 85 §:ssä. Harkittaessa äänestyslipun hylkäämistä 85 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa (ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa) tulee periaatteena olla pyrkimys selvittää äänestäjän tarkoitus. Tämän vuoksi oikeusministeriö kiinnittää keskusvaalilautakunnan huomiota siihen, että äänestäjät voivat kirjoittaa numeroita monella tavalla.

Äänioikeutetuille lähetettävässä vaalilain 21 §:ssä tarkoitettussa ilmoituskortissa (liite 4) on perinteisesti esitetty yksi numeroesimerkistö, jonka mukaan äänestysmerkintä voidaan tehdä. Se perustuu Opetushallituksen uusimpaan, 1.8.2016 lukien voimassa olevaan numeromallistoon. Opetushallituksen ns. vanha numeromallisto, joka oli käytössä ennen vuotta 2004, oli pääosin samanlainen. Sen sijaan vuosina 2004–2016 käytössä ollut numeromallisto poikkesi vanhasta ja nykyisestä jonkin verran, erityisesti numeroiden 4 ja 7 (ei poikkiviivaa) osalta (liite 16). Lisäksi on syytä todeta, että esimerkiksi eri tekstinkäsittelyohjelmissä numeroilla voi olla Opetushallituksen malleista poikkeavia esitysmuotoja, kuten esimerkiksi numeron 1 osalta. Eri tavoin kirjoitetuista numeroista tulee pyrkiä selvittämään se, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

Ehdotus: Keskusvaalilautakunta tarkastaa ennakkoäänestyksessä annetut hyväksytyissä vaalikuorissa olevat äänestysliput.

Keskusvaalilautakunta pyrkii laskemaan ennakkoäännet klo 20 mennessä.

Keskusvaalilautakunta tallentaa ennakkoäänestyksen tuloksen laskentajärjestelmään sitä mukaa, kun se valmistuu. Tavoitteena on, että kunnan koko tulos on tallennettu klo 20 mennessä.

Vaalitietojärjestelmän tallennusraportti laitetaan ko. pykälän liitteeksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Keskusvaalilautakunta aloitti klo 12:00 ennakkoäännten laskennan.

Keskusvaalilautakunta suoritti ennakkoäänestyksen äänestyslippujen laskennan ja ennakkoäänestäjien määrän todettiin olleen 3912.

Keskusvaalilautakunnan ennakkoäännten laskenta valmistui klo 16:00 ja ennakkoäännet oli tallennettu vaalitietojärjestelmään klo 16:40.

Ennakkoääniä annettiin seuraavasti:

Äänestysalue 001 Yhteiskoulu: hyväksytyjä ääniä 884 kpl, mitättömiä ääniä 7 kpl, yhteensä ääniä 891 kpl.

Mitättömien äänien perusteet:

- Vaalikuoreessa on useampi tai muitakin kuin yksi äänestyslippu: 2 kpl.
- Tyhjä äänestyslippu: 5 kpl.

Äänestysalue 002 Keskuskoulu: hyväksytyjä ääniä 1008 kpl, mitättömiä ääniä 7 kpl, yhteensä ääniä 1015 kpl.

Mitättömien äänien perusteet:

- Ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene ketä ehdokasta se tarkoittaa: 3 kpl.
- Äänestyslipussa äänestäjän nimi, erityinen tuntomerkki tai muu asiaton merkintä: 3 kpl.
- Tyhjä äänestyslippu: 1 kpl.

Äänestysalue 003 Hirvikoski: hyväksytyjä ääniä 995 kpl, mitättömiä ääniä 4 kpl, yhteensä ääniä 999 kpl.

Mitättömien äänien perusteet:

- Äänestyslippua ei ole leimattu: 1 kpl
- Ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene ketä ehdokasta se tarkoittaa: 3 kpl.

Äänestysalue 004 Alastaro: hyväksytyjä ääniä 718 kpl, mitättömiä ääniä 1 kpl, yhteensä ääniä 719 kpl.

Mitättömien äänien perusteet:

- Ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene ketä ehdokasta se tarkoittaa: 1 kpl.

Äänestysalue 005 Mellilä: hyväksytyjä ääniä 285 kpl, mitättömiä ääniä 3 kpl, yhteensä ääniä 288 kpl.

Mitättömien äänien perusteet:

- Ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene ketä ehdokasta se tarkoittaa: 2 kpl.
- Tyhjä äänestyslippu: 1 kpl.

Ennakoäänestysasiakirjojen ja rekisteröityjen ennakoäänestäjien määrät täsmäsivät toisiinsa.

Ennakoäänien jakauma ehdokkaiden kesken on pöytäkirjan liitteenä tulostettuna vaalitietojärjestelmästä (tallennusraportit 001-005).

Keskusvaalilautakunta oli koolla laskennan jälkeisen ajan äänestysajan päättymiseen saakka.